

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка ІПСТ

Тетяна ВЛАСЮК

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **Історія англійської мови**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Освітня програма Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях

Інститут права та сучасних технологій

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИЦЯ ПРОГРАМИ: Ісакова Єлизавета Павлівна, доцентка, завідувачка кафедри філології та перекладу

Схвалено Вченою Радою інституту права та сучасних технологій

Протокол від «27» червня 2024 року № 12

Директорка інституту _____ Тетяна ВЛАСІЮК

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від «19» червня 2024 року № 12

Завідувачка кафедри _____ Єлизавета ІСАКОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність (освітня програма), рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Спеціальність <u>035 Філологія</u> Рівень вищої освіти <u>перший (бакалаврський)</u>	Обов'язкова	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки: 2 курс	
Розділів – 2		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 4-5		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
	Самостійна робота		
	42 год.	82 год.	
	Індивідуальні завдання: -		
	Вид контролю: <i>екзамен - 3 семестр</i>		

2. Анотація дисципліни

Зміст навчального модуля:

Розділ 1. Old English period / Англійська мова давнього періоду

Розділ 2. Development of the National English Language / Розвиток національної англійської мови

Мета курсу – розглянути розвиток англійської мови як історичний процес, ознайомити студентів з головними етапами цього розвитку, починаючи від давніх часів до сучасності, а також з подіями в історії цивілізації, які впливали на становлення англійської мови.

Результати навчання дисципліни:

знати: й розуміти систему мови, історію англійської мови, розширити загальний та філологічний світогляд.

вміти: використовувати теоретичні знання з історії англійської мови при набутті лексичних, граматичних, семантичних, фонологічних, орфоепічних компетентностей; характеризувати періоди розвитку англійської мови; користуватись етимологічними словниками для визначення етимології.

здатен продемонструвати: уміння використовувати в професійній діяльності знання з історії англійської мови.

володіти навичками: аналізу мовних одиниць тексту з метою пошуку лінгво-історичних закономірностей, точно і всебічно розуміючи діалектичний характер розвитку мови.

самостійно вирішувати: завдання щодо пошуку необхідної інформації з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, її критичного аналізу та інтерпретації, впорядкування, класифікації та систематизації; завдання в різних сферах професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 8	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
ФК 10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1	Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
ПРН 2	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 3	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності
ПРН 4	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 6	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 9	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично

	аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 11	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 15	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 16	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

Необхідні передумови: успішне опанування дисциплін: українська державність; історія і сучасність; українська та зарубіжна культура; філософія, політологія та соціологія; психологія; ділова українська мова в діловому та академічному аспектах; українська література від давнини до сучасності у світовому та культурному контексті; загальне мовознавство; практика англійської мови та перекладу; практична фонетика англійської мови; практична граматики англійської мови; навчальна практика.

Види навчальних занять: *лекції, семінари, консультації.*

Форми підсумкового контролю: *екзамен (семестр 3).*

Засоби діагностики успішності навчання: виконання завдань, усне опитування, переклад та лінгвістичний аналіз текстів англійською мовою різних історичних періодів, тестування, комплекти тестових завдань для модульного контролю.

Мова навчання: *англійська.*

3. Програма дисципліни

СЕМЕСТР 3

Розділ 1. Old English period / Англійська мова давнього періоду

Тема 1. History of the British Isles. Germanic languages, their classification / Історія Британських островів. Германські мови, їх класифікація.

Тема 2. Periods in the history of the English language / Періодизація історії англійської мови.

Тема 3. Old English and the origins of the English language / Давньоанглійська мова та походження англійської мови.

Розділ 2. Development of the National English Language / Розвиток національної англійської мови

Тема 4. Characteristics of the Middle English language. Grammatical, phonetic and vocabulary changes in Middle English / Характеристика середньоанглійської мови. Граматичні, фонетичні та лексичні зміни в середньоанглійській мові.

Тема 5. New English period of the English language. Grammatical, phonetic and vocabulary changes in Modern English / Новоанглійський період англійської мови. Граматичні, фонетичні та лексичні зміни в новоанглійській мові.

Тема 6. The formation of the national literary English language / Формування національної літературної англійської мови.

4. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі:					усього	у тому числі:				
		го	л	п	лаб	інд.		с.р.	л	п	лаб	інд.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Old English period / Англійська мова давнього періоду												
Тема 1. History of the British Isles. Germanic languages, their classification	14	4	2			8	16	1				14
Тема 2. Periods in the history of the English language	14	4	2			8	13	1				12
Тема 3. Old English and the origins of the English language	16	4	2			10	16	1	1			14
Розділ 2. Development of the National English Language / Розвиток національної англійської мови												
Тема 4. Characteristics of the Middle English language. Grammatical, phonetic and vocabulary changes in Middle English	16	4	2			10	16	1	1			14
Тема 5. New English period of the English language. Grammatical, phonetic and vocabulary changes in Modern English	16	4	2			10	16	1				14
Тема 6. The formation of the national literary English language	14	4	2			8	13	1				14
Усього годин за 3 семестр	90	24	12			54	90	6	2			82

5. Лекції

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	The aim of the study of the subject. Periods in the history of the English language. Modern varieties of English.	2	1
2	Earliest history of the British Isles. Old English and the origins of the English language. Heptarchy. Germanic languages, their classification.	2	1
3	Principal written records. Old English dialects. Old English Alphabet. Law: Germanic Consonant Shift. Verner's law.	2	
4	The old English morphology. Declensions of nouns. Classes of pronouns.	2	1
5	Old English Morphology. The old English adjective, adverb, and numeral. Their categories.	2	
6	The old English verb. The categories of the Old English verb. Preterite-Present verbs. Non-finite forms of the verb in Old English. Irregular verbs in Old English.	2	
7	History of the Middle English period. General characteristics of the Scandinavian influence. The Norman influence.	2	1
8	Changes in Middle English phonology and morphology. The Middle English syntax.	2	
9	The Middle English vocabulary. Borrowings of that period. The word-building in the Middle English.	2	1
10	History of the New English Period. Rise of the National Standard. The Great Vowel Shift.	2	1
11	Changes in the Early New English phonology and morphology. The Early New English syntax.	2	
12	New English vocabulary. Word-building and borrowings in New English. Characteristics of slang.	2	
Усього		24	6

6. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Periods in the history of the English language. English as lingua franca. History of the British Isles. Germanic languages, their classification.	2	
2	The old English alphabet and pronunciation. Stress. Principal written records. Old English dialects. The old English morphology. Declensions of nouns. Classes of pronouns.	2	
3	The old English adjective, adverb, and numeral. Their categories. Old English syntax and word-formation. The old English verb. Non-finite forms of the verb in Old English.	2	1

4	The Middle English Language. Scandinavian Invasion. Norman Conquest. The effects of the French language. Changes in Middle English phonology, morphology, and the spelling system. The Middle English syntax. Stative as a new part of speech. The Middle English vocabulary. Borrowings and word-building in the Middle English.	2	1
5	History of the New English Period. Changes in the Early New English phonology. The Great Vowel Shift. Changes in the Early New English morphology. The Early New English syntax. Vocabulary and word-building.	2	
6	The English language nowadays. Comparison of modern varieties of English. English dialects.	2	
Усього		12	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	The Old English phonology. Vowels. Changes in consonants.	6	10
2	The Old English vocabulary. Etymological characteristics of the Old English words.	6	10
3	Word-building in the Old English. Loan words in the Old English.	8	10
4	Changes in Middle English morphology. Rise of the article.	8	10
5	The Middle English vocabulary. The word-building in the Middle English. Borrowings of the period.	8	12
6	Writings in the Middle English. Chaucer's English.	6	10
7	Borrowings in the Early New English. Etymological doublets. Shakespeare's sonnets.	6	10
8	The expansion of English. Modern varieties of English.	6	10
Усього		54	82

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (підсумковий контроль: 3 семестр – екзамен)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (3 семестр)

Поточне оцінювання та самостійна робота						ПК	МК	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
11	11	12	12	12	12	10	10	10	100

9. Оцінювання

Розподіл балів з дисципліни (3 семестр)

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Усього
Виступ на практичному занятті	5	5	5	5	5	5	30
Завдання / презентації	6	6	7	7	7	7	40
Поточний контроль	10						10
Модульний контроль	10						10
Екзамен	10						10
Всього з дисципліни							100

Критерії оцінювання видів робіт

Види робіт		
Виступ на практичному занятті		
Здобувач демонструє високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, вміє творчо застосовувати набуті теоретичні знання під час обговорювання питань, запропонованих для розгляду в аудиторії, узагальнює інформацію, почерпнуту з доповідей інших осіб, дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	5	
Здобувач демонструє високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, застосовує інформацію, почерпнуту з доповідей інших осіб, дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії, подекуди припускаючись незначних неточностей.	4	
Здобувач демонструє достатній рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, у цілому дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	3	
Здобувач демонструє середній рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної сучасної літератури, частково дотримується 2 1,5 принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	2	
Здобувач демонструє фрагментарне опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної сучасної літератури, частково дотримується принципів логічності та структурованості у викладі матеріалу й правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	1	
Завдання	Т 1, 2	Т 3, 4, 5, 6
Здобувач виконує всі або майже всі запропоновані завдання (90-100%), правильно вживаючи лексичні одиниці та граматичні структури англійської мови різних періодів; наявні несуттєві 1-2 граматичні/ лексичні/ стилістичні помилки.	6	7
Здобувач виконує всі або майже всі запропоновані завдання (90-100%), припускаючись 2-3 не суттєвих граматичних/ лексичних помилок.	5	5,5

Здобувач виконує 70-80 % запропонованих завдань, припускаючись 5-6 граматичних/ лексичних помилок, які суттєво не утруднюють сприйняття змісту речень або тексту	3,5	3,5
Здобувач виконує 50-60 % запропонованих завдань, припускаючись 7-8 граматичних/лексичних помилок, які впливають на правильність виконання завдання.	2	2
Здобувач виконує менш ніж 30% запропонованих завдань, припускаючись понад 8 граматичних/лексичних помилок, які суттєво впливають на правильність виконання завдання.	1	1
Презентації	Т 1, 2	Т 3, 4, 5, 6
Логічна, послідовна, структурована, детальна складна доповідь англійською мовою з певної теми, у якій здобувач висвітлює і ґрунтовно викладає головні положення і узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, не припускаючись граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	6	7
Логічна, послідовна, структурована, достатньо детальна складна доповідь англійською мовою з певної теми, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення і узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, припускаючись не більш ніж 3-4 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	5	5,5
Логічна, послідовна, переважно структурована доповідь, англійською мовою з певної теми, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення і наводить загальні аргументи, обстоює свою думку, не припускаючись грубих граматичних/лексичних/стилістичних помилок або припускаючись не більш ніж 4-5 граматичних/ лексичних/ стилістичних помилок.	3,5	3,5
Переважно логічна, послідовна, структурована доповідь англійською мовою з певної теми, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить загальні аргументи, обстоює свою думку, припускаючись не більш ніж 6-7 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	2	2
Здебільшого логічна, переважно послідовна доповідь англійською мовою з певної теми, у якій здобувач викладає головні положення, наводить загальні аргументи, частково ілюструє і обстоює свою думку, припускаючись не більш ніж 6 граматичних/лексичних/стилістичних помилок.	1	1
Поточний і Модульний контролю		
Модульний контроль проводять у тестовій формі. Здобувач вищої освіти відповідає на 30 запитань, кожне з яких оцінюють у 0,33 бали. Результати складання модульного контролю оцінюють за десятибальною шкалою автоматизовано відповідно до кількості правильно наданих відповідей.		10-1

Критерії оцінювання екзамену

Розподіл балів

Тестування	Усна частина	Сума
6	4	10

Екзамен складається з двох частин: тестової та усної. Завдання обох блоків спрямовані на визначення рівня оволодіння знаннями та сформованості практичних компетентностей. Тестові завдання виконуються на відповідних бланках або в МСОП КНУТД з подальшою перевіркою екзаменатором або автоматичною. Усна частина передбачає надання студентами відповіді на відкриті теоретичні й практичні питання з матеріалу дисципліни.

Критерії оцінювання усної частини екзамену:

Здобувач отримує 4 бали за відповіді на питання, якщо він дотримується вимог усіх чотирьох зазначених критеріїв.

1. Високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу.
 2. Високий ступінь обізнаності з основної літератури під час надання відповіді на екзаменаційні питання.
 3. Уміння поєднувати узагальнені теоретичні знання та їх практичне застосування під час надання відповіді на екзаменаційні питання.
 4. Дотримання принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час надання відповіді на екзаменаційні питання.
- Недотримання вимог певних критеріїв знижує загальну суму на відповідну кількість балів.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національного шкалою для екзамену, КП, КР, /заліку/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/ зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ не зараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

10. Політика курсу

1. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:
 - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою цієї навчальної дисципліни;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
2. Допускається визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
 - 3 Для отримання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни необхідно отримати мінімальну кількість балів за кожну тему і модульний контроль.
 4. У разі несвоєчасного виконання робіт кількість набраних балів знижується на 30%.
 5. Перенесення терміну здачі робіт/перездача:
 - можливе подовження строків здачі робіт з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо), про що потрібно попередити викладача заздалегідь,
 - без поважних причин – кількість набраних балів знижується на 30%.
 6. У разі виявлення плагіату студенту повертається робота та видається новий варіант завдання.
 7. Пропущенні заняття відпрацьовуються студентом згідно з погодженим з викладачем індивідуальним графіком у разі недостатньої кількості балів для отримання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни.
 8. Оскарження оцінювання відбувається згідно з «Положенням про порядок і методику рейтингового оцінювання академічних досягнень студентів КНУТД» і таким чином: здобувач вищої освіти, який не погоджується з результатом підсумкового контролю, має право подати заяву на ім'я ректора за погодженням декана факультету / директора інституту в день проведення екзамену або не пізніше 15:00 наступного робочого дня. Для розгляду апеляції протягом трьох робочих днів після подачі заяви на факультеті / інституті наказом ректора створюється апеляційна комісія в такому складі: голова комісії (проректор, декан факультету /директор інституту, їх заступники або директор Навчально-методичного центру управління підготовкою фахівців), секретар та члени комісії (обов'язково має бути представник від студентського самоврядування). Апеляційна комісія оцінює письмові відповіді студента, який подав апеляцію, на кожне завдання окремо за критеріями, що визначені в робочій програмі навчальної дисципліни. Додаткове опитування студента під час розгляду його роботи не допускається. Апеляційна комісія після розгляду апеляції студента ухвалює одне з двох рішень: або виставлена оцінка з навчальної дисципліни відповідає рівню і якості виконаної роботи та не змінюється, або виставлена оцінка з навчальної дисципліни не відповідає рівню і якості виконаної роботи та збільшується / зменшується на певну кількість балів (указується нова оцінка та бали відповідно до прийнятої системи оцінювання знань).

11. Методичне забезпечення

1. Модульне середовище освітнього процесу КНУТД з доступом до методичних матеріалів.
2. Конспект лекцій.
3. Відеоматеріали, презентації
4. Завдання, комплекти тестових завдань для всіх видів контролю.

12. Рекомендована література

Основна

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови : посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / Лідія Георгіївна Верба. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 304 с. – (англійською мовою).
2. Євченко В.В. Історія англійської мови : навчально-методичний посібник / В.В. Євченко. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 408 с.

3. Жлуктенко Ю.О. Вступ до германського мовознавства : підруч. [для студ. фак. романо-германської філології ун-тів та пед. ін-тів ін. мов] / Ю.О. Жлуктенко, Т.А. Яворська. – К. : Головне видавництво видавничого об'єднання «Вища школа», 1986. – 167 с.
4. A History of the English Language / [Ed. By Richard Hogg and David Denison]. – Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 495 p.
5. Gelderen E. A History of the English Language / Elly van Gelderen. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company, 2006. – 334 p.
6. Gooden Ph. The Story of English. How the English Language Conquered the World / Philip Gooden. – London : Quercus, 2011. – 297 p.
7. The Cambridge History of the English Language: in 5 volumes. Vol. I. The Beginnings to 1066 / [edited by Richard M. Hogg]. – Cambridge : Cambridge University Press, 2005. – 589 p.
8. The Oxford History of English / [edited by Lynda Mugglestone]. – Oxford : Oxford University Press, 2006. – 485 p.

Додаткова

1. Буніятова І.Р. Еволюція гіпотаксису в германських мовах (IV-XII ст.) : монографія / Ізабелла Рафаїловна Буніятова. – К. : вид. центр КНЛУ, 2003. – 327 с.
2. Васько Р.В. Первинні фонологічні одиниці в системі консонантизму давньogerманських мов : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора філолог. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Роман Володимирович Васько. – К. : КНЛУ, 2007. – 32 с.
3. Євченко В.В. Writing and Literary Activity in the Vernacular in Anglo-Saxon England / Віра Володимирівна Євченко // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. – 2013. – Випуск №5 (71) – С. 177-190.
4. Задорожний Б.М. Проблеми загального та германського мовознавства / Богдан Задорожний. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2000. – 250 с.
5. Левицький В.В. Основи германістики / Віктор Васильович Левицький. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 528 с.
6. Таранець В.Г. Діахронія мови / Валентин Григорович Таранець. – Одеса : Друкарський дім, 2000. – 232 с.
7. Ashley M. British Kings and Queens. The Complete Encyclopedia of the Kings and Queens of Great Britain / Mike Ashley. – New York : Barnes & Nobles Books, 2000. – 824 p.
8. Bragg M. The Adventure of English. 500 AD. to 2000. The Biography of a Language / Melvyn Bragg. – London : Sceptre, Hodder and Soughton, 2004. – 354 p.
9. Fraser R. The Story of Britain. From the Romans to the Present: A Narrative History / Rebecca Fraser. – New York ; London : W. W. Norton & Company, 2006. – 829 p.
10. Barber, Ch. (2009). The English Language. A Historical Introduction (2nd ed.). Cambridge University Press.
11. Vaugh, A., & Cable, T. (2013). A History Of The English Language. London: Routledge.
12. Culpeper, J. (2005). History of English. Routledge.

Словники

1. Левицький В.В. Етимологический словарь германских языков: [у 2 т.] / Виктор Васильевич Левицкий. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – Т. I – 616 с. – Т. II – 368 с.
2. Longman Dictionary of Contemporary English. New Edition for Advanced Learners / [ed. Director M. Mayor]. – Harlow : Pearson Education Limited, 2012. – 2081 p.
3. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. A.S. Hornby / [Chief Editor Sally Wehmeier]. – Seventh edition. – Oxford : Oxford University Press, 2005. – 1923 p.
4. Skeat W. W. The Concise Dictionary of English Etymology / Walter W. Skeat. – London : Wordsworth Reference, 2007. – 643 p.

13. Інтернет ресурси

1. Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс]/Dictionary/Режим доступу: <http://www.merriam-webster.com/>
2. Онлайн енциклопедія Britannica [Електронний ресурс]/Dictionary/Режим доступу: <https://www.britannica.com/topic/English-language>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=H3r9bOkYW9s>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=YEaSxhens7Y>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=YEaSxhens7Y>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=XyorLwu8iQs>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=kIzFz9T5rhI>
8. https://www.youtube.com/watch?v=X1RkQK_Xuks
9. https://www.youtube.com/watch?v=_rrrvvPjN-0
10. <https://www.youtube.com/watch?v=xDlv9yFgnAo>
11. <https://www.youtube.com/watch?v=aEH2GkuRIHs>
12. <https://www.youtube.com/watch?v=WeW1eV7Oe5A>
13. https://www.youtube.com/watch?v=ri1Vw3w1_10
14. <https://www.youtube.com/watch?v=2OynrY8JCDM>

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від “ ____ ” _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від “ ____ ” _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від “ ____ ” _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри _____